

266. В А Р И А,
Археологическо Дружество

ДОБРУДЖА

НА СЪЮЗА НА ПРОСВЕТНО-БЛАГОТВОРИТЕЛНИТЕ ДРУЖЕСТВА „ДОБРУДЖА“ ВЪ БЪЛГАРИЯ

Адресъ:
в к-т „Добруджа“
ул. Сердика № 3
Годниши абонаменти:
За членове 60 лв.
За нечленове 100 лв.
За чужбина 200 лв.
За Америка 2 долара
Брой 2 лева
Редакт.: П. Господиновъ

Блокът срещу малцинствата

Както предвиждаме, легитимното искане на националните малцинства — да се засият и направят ефикасни гаранциите на Обществото на народите за приложението на договорните клаузи въ полза на малцинствата, — предизвика въ заинтересованите държави една бърза реакция.

Поля, Ромъния, Чехословакия, Югославия и Гърция — тъй нареченото Малко съглашение — явно и въ цинична дързост сж образували блок срещу малцинствата, съ цель да се борят единно и комбинирано срещу всяка опит да се направят О. Н. едни истински и действителни контролоръ и гарант за правата на националните малцинства.

Представителитъ на тия държави сж въ жива размъна на масли гледница за начина на противодействието, което се готвят да окажат въ юнската сесия на Съвета на О. Н. въ Мадридъ; спредълици сж предварителна конференция за лично обсъждане на стратегията си; подготвят дипломатически своята акция и сж опредълили вече и своя портъ паролъ — адвокатъ на неморалността си теза, въ лицето на г. Политисъ.

Както забелязва голъмиятъ и мърдавенъ английски вестникъ „Манчестеръ Гардианъ“, атаката срещу правата на малцинствата е достигнала върха на една комбинирана офансива отъ заинтересованитъ държави и тази атака туря въ опасност не само тия права, но и самото О. Н.

Споредъ сжщия вестникъ (4. IV т. г.), тоя зловецъ блокъ разчита за успеха на своята акция, на активната подкрепа на Франция, върху пасивната подкрепа на Италия, върху слабостта или равнодушието на неутралнитъ, върху уединението и немоцността на Германия и върху любезността на съръ Остинъ Чембърлейнъ.

Дори ако картината не е толкова мрачна, явно е, че проблемата за малцинствата не ще получи едно задоволително разрешение, следователно и светътъ постепенно ще стои подъ угрозата на нова катастрофа, додето О. Н. не стане едно действително общество на народитъ, с. р. додето държавитъ не се демократизиратъ и народитъ не отнематъ ръководството на събитиятъ си отъ ръцетъ на империалистическия и шовинистически клики. И въ тоя смисъл, наистина, каузата на малцинствата повече е очертава и изнася като кауза на демокрацията.

Но и за едното, и за другото — и за да се стлаби враждебната офансива на международната шовинистическа реакция, и за да се спечели подкрепата и засили активността на международната демокрация — нужно е да се работи отъ страна на самитъ заинтересовани малцинства и тяхнитъ емиграции.

Активността на малцинствата все повече и по-внушително ще убеждава, че има единъ въпросъ, който не може да се решава нито съ дипломатически триумфи, нито съ отлагания, нито съ сръдствата на натиска. Че има единъ въпросъ, който или ще получи разрешение въ съгласие съ свободолубивитъ принципи на въка, или ще хвърли светъ въ най-страшната катастрофа, каквато въковетъ познаватъ, отъ която катастрофа и малцинствата, може би, не ще излъзатъ читави, но и тяхнитъ днешни поробители нъма хаиръ да видятъ...

Идейно и тактическо очертание на съюза „Добруджа“

Статия трета: Обективнитъ условия, нато предпоставя. — Днешната международна конюнктура.

Едно нъщо винаги трябва да се помни и никога да не се изпуша изъ предъ видъ То е, че и най-скромното постижение въ посока на националното съществуване, въ рамкитъ на минималната програма дори, предполага реални сили и благоприятни условия.

Когато е дума за условията изобщо тукъ се има предъ видъ единъ голъм комплексъ отъ най-различни материални и морални, вътрешни и международни факти и съотношения, които оказватъ решаващо влияние върху хода на събитията и разрешениата.

И понеже наузата на Добруджа не е една мечта или фантазия, а една реалност, и то една мъчителна и тежка реалност, — очевидно е, че никому не е позволено да пристъпва къмъ третиране на въпроситъ въ връзка съ тая кауза, безъ да се счита съ реалнитъ сили, фактори и възможности, които въ даденъ моментъ съществуваатъ, действуватъ и опредълятъ степенъта на постиженията.

Тая или онази метода, това или онова сръдство да се тури въ ходъ и изпълнение — ще зависи отъ обстоятелствата и общата конюнктура на действувашитъ, положителни и отрицателни сили и фактори. Разбира се, тукъ е думата за по-съществени, по-дълбоки и по-трайни промъни, които настъпватъ и които неизменно налагатъ промъна въ тактиката и методитъ на движението. Само засъпениятъ фанатизъмъ и безкритичниятъ догматизъмъ може да стоятъ на едни и сжщи тактически и методични позиции, въпръки различнитъ или промънитъ се реални условия.

Отъ тая гледна точка, нужно е да се констатира реалнитъ величини, съставляващи днешната международна постановка, да се отбележатъ трейнитъ тенденции на развитието и въроятноститъ на утрешния денъ, и всичко това да се направятъ безъ всякаква предвзетостъ и предубеждения.

Ето въ най-едри черти реалнитъ сили, разположения и настроения на национална и международна почва, съ които сме длъжни да се считаме въ своята работа:

1. Цълитъ святъ преживява следвоенно време. Последнитъ отъ войната тежати върху всички народи въ Европа — и победени, и победители, и неутрални. Особно възроено е стопанскиятъ животъ на победенитъ, а въ голъма степенъ — и на победителитъ.

2. Победителитъ — държави държатъ на договоритъ въобще. Малкитъ победители, особно, не даватъ да се помисли за ревизия на договоритъ. Въоръженията на победителитъ сж въ пълнъ ходъ, съ обектъ да се запази statu-quo то отъ войната, предъ всичко. Победенитъ разоръжени, при строгъ контрол. На тая почва и на почвата на противоречивитъ интереси, въобще, държавитъ влизатъ въ частни съюзи и съглашения по типа на предвоеннитъ.

3. Самитъ народи, и победители и победени — сити на войни и разрушения, обединили и претоварени съ тежести отъ войната — желаятъ искрено да живятъ въ миръ и се ужасяватъ отъ една нова война, която — поради най-новитъ технически сръдства на разрушение и смъртъ — ще бжде всеунишожаваша.

Най-свълнитъ и велики умове на свѣта стоятъ начело на народитъ, въ тяхната воля да запазятъ мира и да се борятъ противъ войната.

4. Още при сключване на мирнитъ договори и, въпръки триумфа на военолубитъ, отвращението на народитъ отъ войната и тяхното желание да живятъ въ миръ се изрази въ пакта за О. Н. и пръвото му да разрешава арбитражно всички междудържавни конфликти и пред-

приема ревизии на сключенитъ мирни договори.

Сама по себе си реализация на една велика замисълъ и лелъия презъ всички въкове на историята институция, О. Н. не е могло да влзе въ опредълената въ статутитъ му роля въпълно, поради саботажна на принципалнитъ му противници — империалиститъ и шовиниститъ на Европа, които го сжщатъ и го желаятъ като инструментъ и гаретъ на statu-quo то отъ войната. И въ тая смисълъ О. Н., съ своята опредълена въ статутитъ му цель, е и си остава едно постижение на измъченитъ и угнетени народи, които или ще го освободятъ отъ тормоза на империалиститъ, като преди това нитъ отнематъ ръководството на националната си политика, или ще дочакатъ въ близко време пълния и безвъзвратенъ крахъ на идеята за арбитражно разрешаване въобще на международнитъ отношения.

Едно истинско и действително О. Н. си остава близка задача на международната демокрация, която счита, че миритъ е невъзможенъ, ако не се премахнатъ последнитъ отъ войната, по пътя на ревизия на договоритъ и ако не се създаде една ефикасна международна институция за разрешаване на споретъ по миренъ начинъ.

5. За насъ положението и възможноститъ се опредълятъ още отъ факта, че България е силно пострадала отъ войната, разкъсана, разоръжена, обеднѣла, заградена отъ всички страни съ дебещи я врагове и живуща едва ли не по милостта на другитъ.

Тия факти, състояния и съотношения ще следва да имаме предъ видъ, когато ще чертаемъ методитъ и сръдствата на нашата борба.

И тукъ трябва да констатираме, че тая конюнктура може да даде и фактически дава аргументи за повече отъ една метода на действие. И военолубитъ, който счита, че пакъ войната ще реши проблемитъ и споретъ; и болшевикитъ, който счита, че само едно всеобщо революционно повдигане на свѣта може да даде желаното разрешение на всички, включително и националнитъ, проблеми; и демократитъ, който счита, че трайно и действително разрешение може да се получи само съ сръдствата на международното споразумение, мира и ревизия на договоритъ — и тритъ тенденции, несъмнено, намиратъ елементитъ на своята доктрина и основанията на своята метода въ съществуващото положение. Още по-несъмнено е, обаче, че една отъ тия методи има преимущество да е въ съгласие и да се подпомага най-ефикасно отъ хода на общественото развитие.

Ние ще разгледаме последователно тия три методи, тяхнитъ възможности и перспективи.

Асенъ Господиновъ

Думи и дѣла

На 28 ноември 1928 г. следъ падането на либералитъ въ Ромъния, новиятъ министъръ на земледелието Йонъ Михалеаке направи следната декларация относно въпроса за собствеността въ Добруджа:

„Съ твърдо намѣрение съмъ да модифицирамъ а к о н а за собствеността отъ 1924 г., който съмъ за несправедливъ, и ще ревизирамъ прилагането му, което считамъ за произволно. Ще назначимъ една комисия за основното проучване на тая проблема.“

Слава Богу, думитъ на новия ромънски министъръ на земледелието сж оправдани... Ето единъ примѣръ, въ който не може да се подозира изборна демокрия!

Секвестърътъ

Желанието на българския народъ е да живѣе въ миръ и да понесе потвърдо последиците отъ международнитъ договори, а така също и всички неприятности и тежести, които съпровождатъ политиката на нѣкои сили, голѣми и малки държави, спрямо България.

Миръ и съседство, — това е отличителнитъ белегъ въ живота на българския народъ и неговитъ отношения съ другитъ народи; повикъ къмъ правда и справедливостъ — това е неговото искрено желание днесъ. Твърде много е страдалъ, твърде много е търпялъ, твърде много е обезправянъ и жестоко и незаслужено неизванъ българскиятъ народъ, затова животътъ и икономическото и културно развитие на тоя народъ днесъ сж затруднени твърде много.

Външната политика на България не може да бжде друга, освенъ на мирни и добросъседски отношения съ всички съседни и други държави. Тая политика, обаче, не може да се приръжава съ правене жертви само отъ ней а страна и тежки жертви съ решаващи последици. Между България и съседнитъ ней държави стоятъ открити маса въпроси както по общата политика, така и по отношението положението на частитъ отъ българския народъ, останали подъ чуждо владичество. И разрешението на тия въпроси България не може, нито дълъ жа да търси чрезъ силата. Съ такава ние не разполагаме. Тя се сила на едно здраво и неотбиваемо оръжие — справедливостта.

Ромънскиятъ пълномощенъ министъръ въ София г. Билчуреску е направилъ изявление, въ които е посочилъ, че забавялето на спогодбата по спора за секвестра върху българскитъ имоти въ Ромъния, се дължала на това, че българското правителство, въроятно, било ангажирано да се занимава съ свои вътрешни въпроси.

Това е едно обвинение, или прехвърляне отговорността за неуредането още на този въпросъ върху българското правителство. Дали, обаче, е истина, че поради незаинтересованостъ на нашето правителство не е уреденъ този въпросъ, ние не искаме да заключаваме отъ изявлениата на г. Билчуреску, колкото и да трябва да се зачитатъ думитъ на единъ дипломатъ. Но явно е едно: че неуредането на този въпросъ единдесетъ години следъ войната, въ който сж ангажирани толкова много частни интереси, е единъ международенъ скандалъ. Ние знаемъ, че вината за този скандалъ се крие въ ромънското правителство, което по подобие на други чужди правителства иска да изнуди България, като я застави да плати скъпо и прескъпо.

Б. Екзарховъ

Загрижили се...

Министерскиятъ съветъ въ Ромъния полага усърдни грижи за настаняване колониститъ въ Добруджа и обезпечаване поминъка имъ. Сега се готвѣло извакъвъ правилнитъ за колонизацията въ духъ на на широка децентрализация, така шото мѣстнитъ власти да можели да взематъ нужнитъ мѣрки при всяки случаи около колонизирането.

Ние мислимъ, че въ Ромъния твърде много се престараватъ: и безъ правилници, и безъ кредити шикаритъ сж напипали на готово! такава хубава мѣнда, за която при голитъ чукери на мѣсторожденето си не сж и снували.

Я ги оставете да грабятъ, биятъ и убиватъ населението! Цинцаритъ сигурно не се нуждаятъ отъ вашата подкрепа, щъмъ и имотъ, и животъ, и честь, и всичко най-свето на българитъ е въ тяхни ръце!

Организационният месец

на добруджанци

Първите събрания. — Масово посещение. — Емиграцията единодушно акламира решението на Шуменския конгрес. — Разколниците наобикнато осъждани. — Единството и сплотеността подчертани. — Грийките на добруджанци за в-кт „Добруджа“.

Шуменският конгрес на добруджанската емиграция ще остане паметен в историята на нашето движение както по взетите решения, така и по забележителното единодушие, което цареше сред конгресистите от началото и до края на конгреса.

Този конгрес даде нов тласък на движението.

Със цел да се поддържат организационните връзки между емиграцията и за да се крепи една хубава традиция, новият секретар-организатор на съюза и редактор на в. „Добруджа“ г. Петър Господинов избран на Шуменския конгрес, по решение на ИК предприе агитационни обколки сред добруджанци главно в Северна България.

Навсякъде добруджанци сж се отзовавали масово на сбирките. Много въпроси, вълнуващи емиграцията, сж били разяснени от секретар-организатора. Навсякъде сж говорили и дейци от разнит дружества, членове на Висшия добруджански съюзен съвет, председатели на дружествата и пр.

В редакцията се получават писма и кореспонденция, с които се съобщават подробности за станалите събрания и които засвидетелствуват твърдото решение на емиграцията да следва неуклонно пътищата, начертани от последния конгрес и належащи в устава. Подчертава се единодушното одобрение на емиграцията досежно поведението, което държи ИК спрямо изключените раздорници и зложелатели на движението, чието изключване от конгреса се посрещало с задоволство и живо одобрение.

Организационният сборник доказа за лишен път, че групичката разколници в движението начело с „д-ръ“ Вичев могат да пародират само в София, и че сред самата емиграция тя няма терен за съществуване.

На 31 март се е състояла сбирката в гр. Ески Джумая. Пристъпували сж много добруджанци както от града, така и от селата. Само от село Боев Кесен сж дошли на сбирката повече от 20 души. Имало е и представител от Габрово, пребиваващ тогава там. Събраниято е било открито от председателя на д-вото в Е. Джумая г. Костадин Тодоров. Съюзният организатор е говорил по политиката и тактиката на съюза при общо въодушевление и ентусиазъм. Всички интересващи добруджанците въпроси сж били уяснени. Речта му е била съпроводена с бурни ржкоплъскания.

След събраниято добруджанци сж имали отделна среща с организатора, при която сж се разменили подробни мисли по оземляването.

Когато се е говорело по шуменските резолюции и изключенията, никой, въпреки поканата, не е възразил. Самият председател на Е. Джумайското дружество К. Тодоров е апелирал да се оказва доверие и съдействие на ИК и на неговата политика, апелирал е за единодушие — единствена залог за успех на дѣлото. Парадигма, които се вършат във в. „Св. Добруджа“, сж празен шум. Ески-Джумайските добруджанци нито сж били, нито сж против политиката и тактиката на съюза, а що се отнася до „изявленията“ на нѣкой си Г. Чолаков, помѣстени в последния брой на в-кт „Св. Добруджа“ на първа страница, тѣ сж на едно неустановено момче и при това съчинени въ София и едва ли прочетени и подписани от него.

Събраниято в Шумен се е свършило също така при отлични резултати. Председателствувал е председателят на местното дружество, г. Т. Христов. Въ историческия за нашето движение грот разколниците сж били наново заклеймени. Никакви възражения. След речта на П. Господинов е говорил г. Д-ръ Яков, подпредседател на Шуменското д-во, който апелирал за още по-голяма спло-

теност и закрил събраниято.

Сбирката в Шумен също е била посетена сж представители от с. с. Саламаново, Бурханлар, Ново село и др. И тук е имало специална конференция по оземляването.

Провадия като събрание е минало при общ ентусиазъм. Събраниято се е отряло и председателствувало от г. Д-ръ Ст. Иванов. Освен съюзният организатор, говорили сж добруджанците Кандиларов, Д-ръ Ст. Иванов и др. Станали сж кратки дебати, но от всички се е подчертало нуждата от единодушие и сплотеност. Зависали сж се много нови абонати за в. „Добруджа“.

Емиграцията от Провадия и околията е декларирала, че дава безрезервна си подкрепа на ржководството на добруджанската емиграция.

Сбирката в с. Вълчи дол — един център, в който и около който живеят много добруджанци — е минала много импозантно, и е била цѣль празник за добруджанци. Една д-писка от там гласи:

На събраниято пристъпуваха почти всички добруджанци от селата Пашант, Бояна, Ботаво, Семет, Емирово, Коркут, Чанлар, Капуджи-Махле, Геокче-Дюлюк, Караач, Къзълджилар, Бурханлар, Аюкюн, Емиргазин, Хасърджик и В-лчи-Дол сж всичките бѣжанци добруджанци, македонци, тракийци, царибродци и всички почти местни жители от двата пола. Голѣмото училищно помѣщение, звездно сж голѣмия салон се оказаха твърде малки, за да поберат всичките бѣжанци. Председателят на местното д-во Ангел Янев откри заседанието, като държа една кратка, но аргументирана реч и даде думата на секретар-организатора на Изпълнителния комитет г. П. Господинов, който съ своята 2 1/2 часова реч описа подробно тактиката на политиката на добруджанското движение и дейността на ИК. Речта му бѣше често прекъсвана от бурни ржкоплъскания и викове „браво“ и „вѣрно“.

След св-ршване речта, председателят на събраниято А. Янев се обърна към пристъпуващите добруджанци с апел: всички добруджанец неуремвно да бѣде абониран за нашия свѣтлинник в. „Добруджа“, всички добруджанец да притежава и изучи на изусть членъ по членъ съюзния закон — устава, всички добруджанец трѣба да се горѣе сж името си и затова, за да личи пред другит, да носи на гърдите си лѣка на нашия незабравим легендарен герой Стефан Караджа. След това бурханларският делегат Георги Келешев сж нѣколко пуми даде да се разбере, че в. „Добруджа“ трѣба да бѣе издържан от всички добре, за да може да излиза навреме, за да ни информира за всички работи, които ни интересуват, как и направи едно предложение да се събере из между пристъпуващите добруджанци една сума за помощ на в. „Добруджа“. Предложението се прие от събраниято и се образува подписка, сж която се събра скромната сума 605 лв.

Накрай останаха по двама-три души от всичко дружество, за да конферират по тѣхнит работи, които ги интересуват. Г. Петър Господинов ги изслуша най-внимателно, и им даде нужнит и-струкции.

След събраниято, по добруджански обичай, всички се отеглиха да се почерпят сж по чашка вино.

Всички пристъпуващи на Вълчидолското събрание ще запазят отлични спомени от състоялата се сбирка.

На 11 IV се състояла сбирката в гр. Нови-Пазар. Тя е била отлично посетена от делегати на всички селски дружества от околията, както я от всички добруджанци от града. Избра се бюро въ състав: Вл Блъсков, Радан Токушев, (Дживел) и Дачо Тумбев (с. Беш Тепе).

Събраниято е било открито от председателя Вл Блъсков, който въ хубава реч изтъкнал значението и смисъла на тази сбирка. След това се даде думата на Д-ръ Пейчо Пейчев, подпредседател на ИК, който въ продължителна двачасова реч очертава подробно политиката и тактиката на движението сж оглед на конгреснит резолюции и причинит за двой-

ствеността в движението. Речта му е била живо акламирана, след което сж се развили дебати и се гласувала долната резолюция.

„Днес, 11 април 1929 год, сбирката на представителит на Добруджанскит организации в Н-Пазарска околия след като изслуша подпредседателя на Изпълнителния комитет, Д-ръ П. Пейчев, и всички говоривши по животрепущит за организационния въпроси, като този за двойствеността на организацията, политиката и тактиката на движението, оземляването и пр. реши:

1) Въвнѣва в дълг на всички дружества да поддържат най-редовно организационни връзки сж Изпълнителния комитет и ги поканва въ най-непродължителен срок да се отчетат за първото тримесечие пред касата на комитета.

2) Одобрява напълно конгреснит резолюции и заявява, че ще работи най-коректно за тѣхното приложение и изпълнение.

3) Порицава всяка разколническа дейност и излизането на други добруджански вестници, извън в. „Добруджа“, като „Свободна Добруджа“ и „Добруджанско знаме“, като крайно паковости и вредни за единството на движението.

4) Апелира към Изпълнителния комитет да следи за правилното прилагане всички наредби по оземляването на бѣжанцит.

5) Дава безрезервно своята подкрепа на Изпълнителния комитет, пожелавайки му сж успех да води великото освободително добруджанско движение за постигане идеала на Добруджанската емиграция — Свободна Добруджа.

6) Апелира към Изпълнителния комитет и всички добруджански дейци да употребят всички усилия, щото въ най-скоро време да се постигне общо обединение на добруджанската емиграция като от едната и другата страна се направят всевъзможни взаимни отстъпки и въ скоро време да чуем: „единна Добруджа, един единствен стабилен съюз на добруджанската емиграция“.

Председател: (п.) Вл. Блъсков
Член: (п.) Радан Токушев

Накрай председателствувашият отпразил апел към всички пристъпуващи да дадат своята лепта за любимия вестник „Добруджа“. Предложението било прието и въ резултат сж постигнали следнит дарения, отгѣлени от осъждания добруджански зальк:

Никола Василев 50 лв., Радан Токушев 20 лв., Иван Пенев 20 лв., Владимир Блъсков 20 лв., Енчо Д. Чолаков 20 лв., Дачо Тумбев 40 лв., Еню Драгнев 5 лв., Добри Станатов 20 лв., Атанас Арнаудов 5 лв., Петър Колев 6 лв., Петър Минчев 20 лв., Господин Петров 20 лв., Минчо Николов (Старика) 20 лв., Георги Добрев 10 лв., Димитър Колев 10 лв., Пени Ковачев 20 лв., Йордан Василев 20 лв., Иван Минчев 20 лв., Ангел Димитров 20 лв., Георги Митев 20 лв., Петър Бонев 5 лв., Желю Вълчев 10 лв., Гануша Ив. Чакрова 10 лв., Иван Чакров 10 лв. Ето един примѣр на пожертвувателност, сж която добруджанската емиграция още веднаж засвидетелствува своята безгранична обич към любимия съюзен орган. Този примѣр заслужава адмирация и подражание от страна на всички ония, които искрено ратуват за неговото редовно излизане.

Сбирката била закрита сж голѣм ентусиазъм и въра въ преуспѣването на великото добруджанско дѣло.

Следват съобщения за другит сбирки

Въ защита на бѣжанцит

Г. Жустен Годар, който неотдавна посети България, печата статия въ френския вестник „Лион“, въ която, между другото, говори за бѣжанцит, за тѣхната участ, за тѣхнит искания и пр.

Макаръ и трудно, макаръ и съпроводена сж хиляди прѣчки, каузата на бѣжанцията въ България печели все повече и повече почва въ хубина.

Горкит!

„Вестник „Димница“ по повод гласуванит 30 милиона лѣй за колонистит въ Четиригълника пролива горчили съдзи за последнит.

Между другото, той пише: „Безбройни семейства, доведени въ страната от година насам, живеят и днес въ кошари и яхри (?) Твърде голѣма е вината на ония, които спекулират дори и сж нещастията на едни бедни злочестници (!) за да не обърнем вниманието на отговорнит фактори върху непроснит им процедури. Човѣщината е задължителна спрямо нещастницит, които безилостната сѣдба (!) е изхвърлила (!) немилнедраги по свѣта, и на властата се налага, имайки тия данни, да бѣде по-внимателна. Кредитът от 30 милиона трѣба да бѣде предназначамъ за нещастнит колонисти, които на мѣста живеят като животни (!)“

Б. Р. Като пише тия работи, може ли „Димница“ да отговор: защо маса добруджанци селяни, българи, напушат роднит си огнища и търсят подслон въ България? Кому служи ангария добруджанското население? Кой отнема на това население засѣтит вече или изгласили ниви под предлогъ за едната трета? Кой върши побоища и убийства над мирното население? Кой напавна редакцията на в. „Куриер“ въ Добрич, на в. „Новъ глас“ въ Силистра? Кой поднали българското училище въ Балчик? Кой уби Георги Ив. Бъчваров от с. Гьоре? Кой? . . .

Искатъ, искатъ . . .

Министърът на земледѣлието въ Ромъния г. Михалаке е приел делегата на учителското тѣло въ Южна Добруджа, Йонъ К. Дагару, който е изложил исканията на учителит: колонизирането на намиращит се сега въ Четиригълника ромънски учители да стане при сжщит условия, както колонизирането на земледѣлцит-ромъни. Да се дадат земи на основнит училища. Министърът е далъ увѣрения, че оземляването на учителит въ Четиригълника ще стане, понеже било законно (?) и въ интереса на съгласието и добрия ходъ на живота въ той край (?) Колкото до оземляването на училищата, това щѣло да стане тамъ, където държавата разполага сж земи.

Искайте, да видимъ. След като оземлявахте разни чиновници, чиновничета, мъже, жени, че и пеленачета дори, след като покровителствувате настаняването на цинцарит от Пиндскит чукари изъ плодороднит поля на Добруджа, сега оземлете учителит си, професорит си, че, ако щете — и самия министър на просвѣтата.

Но не забравяйте, че ще дойде день за равномѣтка . . .

Не стигаха цинцарит

Едно съобщение въ в. „Универсул“ от 7 т. м. гласи, че било получено официално разрешение 380 души селяни от Должкия окръг (гр. Крайова) да се колонизират въ Силистренския и Добричкия окръжи. На новит колонисти се правѣли всички улеснения от властит: безплатен превоз по желѣзницит и пр.

Значи, не бѣха достатъчни цинцарскит пълчища от Македония, та ете се почва колонизация и сж ромънски селяни.

Тенденцията е ясна: да се увеличава все повече и повече ромънският елементъ въ Добруджа.

Кой смѣ следъ това да твърди, че Дооруджа не е от вѣкове ромънска?

Кое е вѣрното?

Г-нъ Вайгандъ, белжит историк и литератор, въ един свой трудъ твърди, че въ Четиригълника не е имало ромънско население до присѣдиняването му към Ромъния.

В. „Ждретаря“ помѣства пѣкъ статия от Виктор Папакостя, въ която твърди сж разни „научни“ данни, че това не е вѣрно.

Разбира се. Кой ще каже: „Ела, вълко, изяжъ ме?“

Мъченичката смърт на Георги Ив. Бъчваров

На 24 февруарий т. г. бѣ убитъ въ с. Гьоре — Добришко, имотниятъ селянинъ Георги Ив. Бъчваровъ. Убийците можеха да бждатъ посочени отъ всѣкого — тѣ бѣха разбира се, както винаги, нѣколцина отъ колонизирания цинцари. Но убийците на Бъчваровъ не се и скрѣха. Тѣ гордо се посочватъ на всѣкого като герои и като изпълнили високъ дългъ ветерани: — защото за това имъ бѣха дадени готови имоти — за да убиятъ поне по единъ българинъ.

Но убийството на Георги Ив. Бъчваровъ е извършено съ неотбелязана подлостъ и жестокостъ. Той е билъ прицаменъ отъ убийците въ една стая и тамъ нападнатъ ненадейно. Удряне е съ дървета, тояги и кобилици, гвозденитъ на конто дълбоко сж пробждали тѣлото му и на излизане отъ него сж го яхсали и разхвърляли месата.

Нашата снимка може да даде само една бледа представа отъ вида на тѣлото съ нанесенитъ рани. Главата е обезобразена, гърдитъ, особено областта на сърцето, сж премазани и направени на решето, коремътъ е разпранъ. Колко удари ли сж били нужни за това! Какви ли сърца сж имали инквизиторитъ! Какви ли болки е изпитвалъ нещастниятъ Бъчваровъ!

Е, въ името на какво се извършватъ такива грѣшни работи? Въ името на високата национална проблема за Ромѣния ли — да се направи Добруджа цинцарско царство? Че това нѣма да стане никога, ако би и всѣки денъ да бждатъ строшавани по хиляди дървета и кобилици! Тѣ ще се обрѣнатъ на тресчици, но коравниятъ духъ на добруджанския селянинъ нѣма да бжде дори одрасканъ! Ударитъ по тѣлото само напластяватъ омразата къмъ ония, които ги нанасятъ. Ударитъ не допринасятъ, следователно, нищо за побратимяването на двата народа...

Ако цинцаритъ, които се намѣриха изведнѣжъ въ необраното добруджанско ложе, не разбиратъ това поради низшата си степенъ на умствено развитие, не го ли разбиратъ управницитъ на Ромѣния, тази велика и културна европейска държава?...

Не сж комунисти и не партизанствуватъ

На нашитъ твърдения, че хората около „Св. Добруджа“ и разтурения „Д. М. С.“ сж комунисти и съзнателно внасятъ партизанския бацилъ въ движението, тѣ не пропушатъ брой да подчертаятъ, че това е лъжа.

За да докажемъ нашитъ твърдения, ние нѣма да голословимъ. Ето факти.

Първо. Стара максима на комуниститъ е: „Колкото по-зле — толкова по-добре“ (нали ще разрушаватъ изъ основи и тогава ще градятъ „новия свѣтъ“?). По сжщия пѣтъ вървятъ и тия гробкопатели на добруджанското движение — тѣ хулятъ, клеветятъ, чернятъ и петнятъ *всичко* въ движението, безъ всѣкава пощада даже за собственото си човѣшко достойнство и честъ. Въ тоя си стремежъ тѣ не подбиратъ срѣдства — лъжатъ, фалшифициратъ нѣматъ елементарно чувство за мѣрка на езика си и пр. Разбира се, това остава за тѣхна смѣтка. Честнитъ добруджанци отдавна сж отвлатени отъ тѣхъ. Всѣки денъ се отарашаватъ и ги напушатъ дори и малцината имъ съминителници.

И по тоя пѣтъ, крайната имъ цель е: да ругаятъ до такава степенъ, да чернятъ и петнятъ толкова че да всѣятъ разочарование въ честнитъ и добросъвѣстни дейци, да дезорганизируютъ емиграцията, да я раздвоятъ, да я анархизиратъ и по тоя начинъ отъ едно цѣлующо дѣло да създадатъ развалини. И тогава тѣхната работа е лесна — нали „колкото по-зле, толкова по-добре“?

Второ. Въ комунистическия вест-

никъ „Младежка дума“ (бр. 14 отъ 16. III. 1929 г.) е помѣстено антрефиле, съ което се ругае софийскитъ ежелневникъ „Зора“, за гдето пръвъ е съобщилъ за разтурянето на „Д. М. С.“ Сжщото антрефиле бѣ печатано преди това и въ „некомунистическия“ в. „Св. Добруджа“ (бр. 53—54).

Следъ антрефилето „Младежка дума“ дава следнитъ бележки на редакцията: „Не само в. „Зора“, но и всички буржуазни, желти, партийни и пр. вестници си служатъ съ подобни провокации спрямо освободителното пролетарско и национал-революционно движения. На тѣзи вестници всички *млади работници и млади бѣжанци* (к. н.) трѣбва да погледнатъ като на свои върли врагове и да поведатъ срещу тѣхъ безпощадна борба, борба срещу буржуазната класова отрова, която сѣятъ срѣдъ младежта и на първо мѣсто като ги бойкотиратъ напълно. Младитъ добруджанци, обаче, не трѣбва да си затварятъ очитъ. В-къ „Зора“ издава съ писанията си намѣренията на българската фашистка и империалистична буржуазия спрямо Добруджа, която, въ сѣюзъ съ ромѣнскитъ галачи, трѣбва да изпълни заповѣдитъ на англо-френския империализъмъ, организиращъ войната срещу СССР. Нѣщо повече, съ писанията си тя подготвя почвата за нанасяне отъ фашистката диктатура ударъ върху РМС. Безпорно тя крои сатанински планове (и по отношение на ДМС. И тя би успѣла, ако не се срещне решителния отпоръ на

работническата, добруджанска и цѣлата трудова и бѣжанска младежъ. Млади работници и селяни, трудящи се млади добруджанци и бѣжанци! Всички на смѣла единна борба въ защита на РМС и ДМС!

Има ли нужда да коментираме?

Р. М. С., Д. М. С., С. С. С. Р., буржуазия, англо-френски империализъмъ, работническа младежъ, бѣжанска младежъ, млади работници, млади потиснати, млади бѣжанци — всичко на една линия!

Не партизанствуватъ хората...

Трето. „Трудовиятъ“ блокъ (разбирай комунистическия) устройва събрания по разни поводи. Нито едно събрание не минава безъ предста-

витель на „течение“ въ Добруджанския сѣюзъ или на „Д. М. С.“

На „течението“ му е пропуснато името — ще го добавимъ ние: комунистическо.

И зареждатъ се въ тия събрания разни площадни дърдорковци, отъ рода на А. Паневъ председателъ на разтурената имъ младежка група, за да прѣвѣтъ блокъ съ... всички трудящи се по свѣта — китайци, аванганистанци и т. н., та да съборятъ съвременния строй (!)

Четвърто, пето, шесто, седмо... — нась ни омръзна да изреждаме.

Не сж комунисти хората, не опартизаняватъ съ деянията си движението — кой смѣе да твърди това?

Изъ живота на дружествата

Русе. (Краткъ отчетъ на дружеството отъ XII конгресъ до днесъ).

Още следъ завръщането си отъ Шуменъ добруджанската емиграция заживѣ тая година въ града единъ по-интензивенъ животъ. Въ три последователни общи събрания въ театъръ „Аполо“ делегатитъ отъ конгреса дадоха обстойни отчети върху свършеното въ Шуменъ. Аргументитъ и обясненията, които се направиха отъ виднитъ дейци на движението ни г. г. Ив. х. Ивановъ, Ст. Симеоновъ, К. Кръстевъ, Иванъ Дим. Йовчевъ и др. между другото, демаскираха и пагубната деятельность на разколницитъ, за да се дойде до тѣхното изключване и веднажъ завинаги да се справи организацията съ словомъ тримата ренегати отъ единния Русенски окръжъ.

Новоизбраното настоятелство отпочна организационна дейность, като между другото уреди една блѣскава вечеринка въ Дома на запасното войнство, която мина при общъ и рѣдкъ ентузиазъмъ. Настоятелството, заедно съ младежката група, успѣ да основе ново д-во въ окръжъ — въ с. Сърталанъ-хасъ, като поддържа и единъ редовенъ контактъ съ останалитъ селски д-ва, които често биватъ обхождани.

Заедно съ приемане бюджета на дружеството, общото събрание презъ м. януарий въ присѣствие на маса добруджанци и граждани реши да се излѣзе отъ името на неутралнитъ граждани — добруджанци съ листа въ общинскитъ избори. Всички добруджанци проагитираха смисъла на борбата, но не като проява на *партийностъ*, което бѣ достатъчно ясно разбрано; въпрѣки прѣчкитъ, които се правиха, въпрѣки партийната принадлежностъ на добруджанцитъ като български граждани и въпрѣки мизерния позивъ на двамата разколници, единиятъ отъ които бѣ кандидатъ на работническата листа съ Etablissement'a „добруджанецъ“, — листата получи 500 гласа, и г. Ив. х. Ивановъ бѣ избранъ за общинскитъ добруджански съветникъ. Шансътъ за втория съветникъ бѣ много голѣмъ и при евентуална втора борба добруджанци ще могатъ още по-крепко да се сплотятъ.

Между другото, д-вото проявява и благотворителна и културна дейность. Концертътъ на добруджанския хоръ подъ неуморимото и вещо ръководене на симпатичния добруджанецъ Илийчо Йордановъ бѣ единъ голѣмъ плюсъ за културната проява на добруджанската емиграция.

Изтеклиятъ м. мартъ бѣ агитационенъ за нашето дружество. Театърътъ представи пиесата „Интересътъ преди всичко“ съ голѣмъ успѣхъ въ полза на д-вото. Записаха се доста нови абонати за в. „Добруджа“.

Презъ сжщия месецъ дружественитъ членъ Др. Божиновъ въ две събрания изнесе единъ обстоенъ рефератъ върху *добруджанския проблемъ*. Прямотата, съ която се боравѣше по всички въпроси, направи силно впечатление. Научната обосновка на нѣкои принудителни въпроси дойде да докаже неоспоримостта на известни негласни позиции отъ движението ни.

Едча комисия въ съставъ: г. Василъ Галчевъ, Ив. х. Ивановъ и Др. Божиновъ на два пѣти поднесе на

мѣстнитъ консули резолюциитъ, които се изпратиха отъ ИК.

За агитационния месецъ априлъ на сѣюза ни, д-вото ще уреди голѣмо безплатно агитационно утро въ градския театъръ съ участието на добруджанския хоръ и беседа отъ г-жа *Божскова*.

Младежката и дамската групи при д-вото развиха отлична дейность, която често е надминавала въ известни отношения тая на настоятелството. *Между тритъ поддѣления владѣе отлично разбираемство, сжществува координирана дейность, затова се и успѣва*.

Вънъ отъ своята канцелария, добруджанци иматъ сега „втори“ клубъ въ кафенето на Андоноору. Тукъ е веселото, почивката на нашитъ хора. Ще видите Марната да трупя, Колю Радевъ какъ цака, бай Иванъ да се бие на шахъ съ дългия Иванъ.

Весело е... но често ви навѣзва мжка. Играятъ си и спомнятъ за „Липата“, „Инджиликъ Кйошкъ“... ще видите млади момци, безработни... — загриженото лице на бай Слави, а бай Щерю току скръцне — *Юлия Юлия!*

Въ душитъ на русенскитъ добруджанци владѣе едно: *Върата въ свободата на родния край! Нуждата отъ сплотяване, необходимостта отъ единство, строго следване на предначертания и точно опредѣленъ пѣтъ!*

Да живѣе родна българска Добруджа!

Дембъ.

Балбунаръ. — Изтеклиятъ зименъ сезонъ се характеризира за дружеството въ Балбунаръ съ не малкъ успѣхъ. На 19. I. то организира и даде съ значителенъ мораленъ и материаленъ успѣхъ литературно-музикална вечеринка, на която се разигра и томбола.

На 29. III по инициатива на дружеството въ мѣстния театраленъ салонъ се изнесе успѣшно пиесата на Яворовъ „Когато гръмъ удари“. За доброто изнасяне на пиесата дадоха своето ценно съдействие както добруджанци, така и мѣстното учителство, на коетъ дължимъ голѣма благодарность. Ролитъ въ пиесата бѣха застъпени отъ г. г. Славко А. Цанковъ, който режисира пиесата, Мара В. Иванова, добруджанка, застъпила централната роля, Илия Ив. Коцевъ, Надежда А. Сладкарова и А. Митановъ. Въ техническата работа дадоха съдействието си г. г. Люба Ст. Узунова и Ас. Симеоновъ.

Дружеството възнамѣрява да представи сжщата пиеса въ селата Заветъ и Юперъ, гдето живѣятъ доста добруджанци.

Днесъ дружеството разполага съ свой клубъ и канцелария, кждето добруджанци иматъ вече възможность да се събиратъ и размѣнятъ мисли по своето положение, да си устройватъ събрания и пр.

Дано тая дейность на балбунарскитъ добруджанци бжде началото за по-голѣмо съзнание, за по-интензивна дейность въ името на общитъ задачи.

А. Митановъ.

Платете си абонамента

СТРАНИЦА НА МЛАДИТЪ

Добруджанската младеж

Безспорно, тя се е организирала да подпомага дейността на своите по-големи братя и бащи, да подпомага добруджанското дѣло. Освенъ деятелността, която тя проявява като подпомага всички инициативи на дружествата косвенъ работата за собственото си дѣло, на тази младежъ предстоят и други задачи. И тѣ не сѫ маловажни.

Знае се отъ всички, че презъ последните десетилѣтия нашата Родина претърпя тежъкъ крахъ. Добруджа е една отъ жертвите предъ нейния олтаръ. Всички ние едва понасяме тежките последици на този крахъ. Но ние, а и цялото ни отечество искаме и трѣбва да живѣемъ! Въ такъвъ случай предстоят ни много задачи, трудни задачи. Тѣхното разрешение изисква работата на поколенията. Затова нашъ дългъ, а най-вече дългъ е, организираната при дружествата добруджанска младежъ да подготви тия поколения за трудните борби, които ще се водятъ, та да се стигне, щото и нашата нещастна заробеная Добруджа отново да види човѣшки правдини и отново да я озарятъ животворните лъчи на свободата.

Да винимъ нѣкого за робството, въ което тѣне Добруджа, това значи да губимъ трудъ и сили напусе. Нещастията могатъ само да ни научатъ на умъ. Виновно за нашето заробване е нашето държавно младенчество всрѣдъ сложния международенъ животъ, благодарение на което ние се хвърлихме въ сѣтовните борби. Въ тѣзи борби проличаха нашите добродетели, но се повиха и нашите отрицателни качества. Едно отъ тия ни качества е, че отъ първия ни държавенъ мжж до последния български гражданинъ проявихме инстинктивна обичъ къмъ нашата Родина. Този инстинктъ трѣбваше да се възпитава. Наистина, въ краткото ни самостоятелно държавно съществуване ние нѣмахме време да направимъ това, но сега поне трѣбва да почерпимъ поука, за да не се повторятъ нещастията за въ бъдеще.

Затова дългъ ни се налага да възпитаваме себе си само около една единична идея — дългътъ къмъ Родината, защото отъ успѣхитъ на Родината зависи и нашиятъ частенъ успѣхъ, отъ щастието на всички зависи и индивидуалното (личното)

ни щастие. И обратното, разбира се, е вѣрно.

Ние, добруджанци сме тази частъ отъ нашето племе, която най-осезателно напита последиците отъ неразбирането на тази максима. Не сѫ единъ-двама отъ насъ, които преди заробването на Добруджа бѣха хора съ голѣмо материално състояние, а днесъ сѫ последни сиромаси. Вървамъ и друго. Днесъ отъ насъ не сѫ единици ония, които биха продали всичко отъ своите имоти въ Добруджа, и биха ги сложили на разположение на държавата, само и само да може последната да осигури стоемето имъ, макаръ вече сиромаси, на мѣстото, гдето слънцето ги е огрѣло и гдето сѫ засумали майчиното си мѣтко.

И така, първата ни длъжностъ е, да биемъ тревога предъ българския народъ, който сѣщо тегли лошите последици на държавните неуспѣхи, но който като не ирѣдналъ мѣстото си, не вижда така ясно като насъ злото.

Нашата задача не спира до тукъ. Ако е истина, че потиснатиятъ обладава по-големи добродетели, то ние трѣбва да ги развиваме въ себе си и ги насаждаме срѣдъ окръжаващите ни.

Добруджанскиятъ въпросъ е една зина рана не само за България, но и за международните отношения. Налага ни се да поддържаме добритъ чувства на българина къмъ Добруджа. За тази целъ добруджанецътъ трѣбва да бжде примѣренъ човѣкъ въ своя животъ, кждето и да се намира. Той трѣбва да е услужливъ, съ добро сърдце, гордъ, че е българинъ, доблестенъ, честенъ въ дѣлата си, образцовъ и корентенъ въ частния и общественя животъ. Изобщо, когато се говори за добруджанецъ, да се говори за примѣренъ, възвишенъ човѣкъ. Далечъ отъ него всѣкакви интриги, всѣкакви дребнавости.

Добродетели мжчно се създаватъ, но само чрезъ тѣхъ се реализиратъ морални идеи, каквато е освобождаването на нашата свидна, сжпла татковина Добруджа! Ето въ общи черти задачите на организираната при дружествата добруджанска младежъ.

Ан. К. Курдомановъ

Младежки животъ

София. — На 23 м. м. Д-ръ Пѣйчо Пѣйчевъ отъ името на младежката група „Стефанъ Караджа“ изнесе рефератъ на тема: „История на добруджанския въпросъ“

Референтниятъ проследи последователно перипетията, както се е развивалъ добруджанскиятъ въпросъ, отъ неговото създаване до днесъ. Той се спрѣ обстойно върху епохата на възраждането, изтъквайки активното участие, което добруджанци сж взели въ духовното и политическо освобождение на българския народъ; върху Санъ-Стефанския миръ и Берлинския трактатъ, чрезъ който Добруджа се хвърляше отъ упованието на една вече обжнната мечта въ ужаса на едно ново робство. Третиятъ пунктъ на реферата обемаше великата неправда, която се извърши съ виексията (присъединяването) на Южна Добруджа, кондоминиума (съвѣстното управление на Добруджа отъ България, Германия и пр.) и позорните Нюйоски и Санъ-Жерменски договори, съ които се оковаха въ веригитъ на ново и далечъ незаслужено ромънско иго живи части отъ сивгата на българското племе.

Накрай референтниятъ, между другото, заяви:

— Добруджанскиятъ въпросъ стои откритъ и чака своето разрешение. Дотогава, докато той не получи своето окончателно и правилно разрешение, добруджанската емиграция съ цената на всички жертви ще се бори за постигане на своите идеали. Но за това сж необходими животелната струя, желѣзната енергия и вламениятъ идеализъмъ на добруджанската младежъ. Младежките групи, организиращи цѣлокупната добруджанска младежъ, трѣбва да се преобърнатъ въ школа за създаване на истински характери, за култивиране на чисто, кристално съз-

нание, за създаване на цѣлостни личности, всѣка една отъ които да представлява една малка, но непоклатия въ своя ми-рогледъ и убеждения сила. Школа, която ще има за задача, наредъ съ желѣзната воля и борческия духъ, решителния характеръ и юнашкото сърдце, да създава интелектъ, пряма мисль и широка логика у всѣки свой членъ съ неотклонното съзнание, че отъ него тя готви борець, който ще има да се справя не съ една прѣчка, не и съ едно само пременение.

Хармоничното съчетание на ентузиазма и енергията на добруджанската младежъ, съ мъдростта и богатия житейски опитъ на нашитѣ по-стари братя дава неизчерпаемия изворъ на добродетели на духа и волята — заложба и единствена гаранция за успѣха на великото добруджанско дѣло.

Нито дума

Ромънскиятъ министъръ на външните работи Миронеску е направилъ въ Парижъ изявления предъ представителитъ на печата, въ които е засегналъ най-разнообразни въпроси — за политиката на разбирателство съ съседитъ, за ратифицирането на пакта противъ войната, за търговските си договори, за резултатитъ отъ вътрешната дейност на новото правителство и т. н. и т. н.

Нито една дума, обаче, той не е споменалъ за Добруджа, за нейното население, за аграрния въпросъ тамъ и за чудовищитъ въ ХХ вѣкъ работи, които ставатъ въ тая нещастна земя.

Очевидно, ромънскиятъ дипломатъ се е страхувалъ да говори по единъ парличавъ въпросъ. Вървѣки това, обаче, тоя въпросъ ще се наложи съ всичката си сила и значение на международната маса за разрешение.

Носталгия

Азъ ще посрещнемъ лазуритъ утринни
Въ оная далечна и скръбна земя,
Кждесто надъ беднитъ покриви срутени
Отдавна тежи безсправа тѣма?

И колко безплодни отиватъ годинитъ
Тревожното време безумно звѣни...
А попитъ тегнатъ безъ край надъ Родината,
Подъ снѣжната мжка на снѣжнитъ дни...

Че зима сега е студена и зла —
И тръпнемъ ще дойде ли прольтъ — не знаемъ...
По нашитъ безкръвни и бледи чела
Сжабата потайни пжтски чертас...

Далечни съ далечния споменъ ний пакъ
Живѣемъ подъ вѣчния трѣсъкъ на буритъ,
Но... дойде ли прольтъ и пламнатъ лазуритъ,
Душитъ ще търсятъ спасителенъ брѣгъ.

Димитъръ Миленски

Хроника

Съюзътъ на просвѣтно-благотворителнитъ дружества „Добруджа“ въ България изработи подробно изложение на френски езикъ по добруджанския въпросъ и своевременно го изпрати до комитета на тримата при ОН. въ Женева.

Отъ следния брой ще почнемъ да печатаме изложението въ подлистникъ.

Вестникъ „Добруджа“. Много отъ абонатитъ на в. „Добруджа“ и до днесъ не сж си изплатили абонамента. Има и такива абонати, които и миналата и по-миналата година сж получавали вестника, обаче още не сж се издѣлжили къмъ редакцията.

Ние горещо апелираме къмъ тия наши абонати да изпълнятъ това свое елементарно задължение. Трѣбва да се съзвие отъ всички, че редакцията се поставя въ много трудно положение, което се простира до невъзможността да се издава повече вестникътъ, ако абонатитъ и сж нередовни и неизправни.

Молимъ настойчиво още веднѣжъ всички, които получаватъ в. „Добруджа“, а не сж си внесли абонамента, да сторятъ това незабавно.

Абонатитъ, които промѣнятъ мѣстожителството си, да съобщаватъ новия си адресъ въ редакцията, за да не имъ се връща вестникътъ.

Г. Борисъ Петровъ ще чете въ сжбота (20 т. м.), 6^{1/2} ч. вечерта въ стопанското училище „Мария Луиза“ продължение на своя рефератъ — „Добруджанското движение отъ 1924 год. до днесъ“ отъ името на младежката група „Ст. Караджа“ при софийското д-во „Добруджа“.

Приятно ни е да стѣщимъ, че нашиятъ добъръ приятель и енергиченъ ратникъ въ движението Анастасъ (Начко) Алексиевъ — отъ Варна, се е сгодилъ съ симпатичната г-ца Тодорка Георгиева. Нашитъ честитки.

Задължаването на дружествата съ шестмесечния съюзенъ членски вносъ отъ 1. XII. — до май е започнало.

Задължаватъ се всички дружества да изпратятъ веднага точенъ списъкъ на всички редовни членове найкъсно до края на м. априль. Ония д-ва, които закъснѣятъ съ списъцитъ, ще бждатъ задължавани по старитъ данни, следъ което не се приематъ никакви рекламации и поправки въ книгата на комитета.

с. Ени Балабанларъ, Кеманларско. — Общото събрание на дружеството избра ново настоятелство въ съставъ: Паунъ Христовъ, Михаилъ Григоровъ, Симеонъ Григоровъ. Провѣрителенъ съветъ: Дянкo Д. Миховъ и Димитъръ Байновъ.

Злободневка

Майтапчия докторъ

— Азъ мисля, че смѣтката ти не е вѣрна. Добруджанскитъ емигранти сж много повече, отколкото ти ги смѣташъ.

— Да сж, да сж — най-много сто и петдесетъ хиляди.

— Какво си приказвашъ ти, ба? Само въ България може да сж толкозъ. Ами въ чужбина?

— Е, разбира се, все има по нѣкой и другъ добруджанецъ въ чужбина.

— Я го вижъ ти него! Че ти сигурно не похвалявашъ въ ржка „Свободна Добруджа“. Много назадъ си останалъ! Споредъ този вестникъ, въ чужбина вече има нѣколко добруджански съюзи и те даже не само въ Европа, ами и въ Азия, па може да има вече и въ Африка. И като следя дейността на тия добруджански организации въ чужбина, азъ мисля, че вънъ отъ България трѣбва да има 2—3 милиона добруджански емигранти!

— Е, е, е! Ти хептенъ се обърналъ! Че ние всички добруджанци нѣмаме единъ милионъ!

— Нѣмаме ли? Не може да бжде! Ами че отъ позивитъ, резолюциитъ и декларациитъ на разни добруджански групи въ чужбина, които се печататъ въ комунистически вестници, личи, че живущитъ въ чужбина добруджански емигранти сж толкозъ, колкото ти ги казахъ. Или ти мислишъ, че тия позиви се съчиняватъ тукъ? Или пъкъ излизатъ отъ нѣкоя фабрика за подобни видове литература?

— Не е важно това. Азъ зная, че въ чужбина има известенъ брой добруджанци, които ратуватъ искрено за общата ни освободителна кауза. Тѣ не издаватъ никакви позиви, а направо сж въ свръзка съ ИК. А за ония, другитъ, Добруджа имъ е сжпла толкозъ, колкото сж сжпли паритъ, които имъ влащатъ, за да я ругаятъ.

— Да те чуятъ Иванъ Георгиевъ, Димитъръ Ганевъ, Асенъ Паневъ — веднага ще те опровергаятъ!

— За съжаление, не могатъ да ме чуятъ.

— Защо?
— Защото ги нѣма въ България. Отидоха да увеличатъ съ трима броя не твоитъ 2—3 милиона! Откато нѣщо полицията взе да дири конспиратори, тия хора изведнажъ духнаха на разни посоки!

— Това е клюка! Тѣ сж достатъчно горди, за да не бѣгатъ, когато има нужда да сж на поста си!

— Не че сж бѣгали, а отишли съ влака! И тѣй, можемъ скоро да имаме още три задгранични добруджански съюзи! А не е чудно, такъвъ да имаме и въ самия Букурещъ! Достатъчно е да се намира сега въ Букурещъ, да речемъ, Иванчо. Следъ два-три дни не е чудно да четемъ въ „Св. Добруджа“, че срѣдъ Букурещъ е основана добруджанска група, която ратува за свободна Добруджа въ рамкитъ на една балканска федерация...

— Азъ мисля, че такава нѣщо нѣма да четемъ. То ще бжде вече майтапъ!

— Та всички, което се пише въ „Свободна Добруджа“, не е ли само жалкъ майтапъ?

Варна.

Кривакъ